Architektura spektaklu

Pierwszy obiekt jest przykładem prestiżowej państwowej inwestycji, wpisującej się w politykę kulturalną wczesnego PRL, drugi zaskakuje skalą i kontekstem – wielka świątynia, która zaczęła wyrastać w robotniczej Łodzi w okresie stalinizmu. Obydwie realizacje powstały w trudnym okresie powojennej odbudowy, potem socrealizmu i odwilżowej nowoczesności. Prezentują interesujące rozwiązania estetyczne charakterystyczne dla monumentalnego, klasycyzującego modernizmu, wzbogaconego o dekoracje rzeźbiarskie i starannie opracowane detale.

Na wystawie prezentowane są rysunki, szkice, archiwalne fotografie, wycinki prasowe i dokumenty. Materiały pochodzą przede wszystkim z bogatego archiwum Witolda Korskiego przechowywanego przez rodzinę architektów w Krakowie.

Twórczość Józefa Kabana, od 1947 Korskiego (1886–1969) i Witolda Korskiego (1918–2003), zapisała się w przestrzeni Łodzi serią gmachów budowanych w okresie dwudziestolecia międzywojennego i czasach powojennych. Przez ponad pół wieku ojciec i syn przygotowali dla Łodzi serię symbolicznych dominant i węzłów na mapie, które skupiają w sobie spektakl miasta.

Józef Kaban pochodził z Galicji, z greckokatolickiej rodziny, która pod koniec XIX wieku związała się z Krakowem. Jego ojciec był stróżem w tamtejszej szkole przemysłowej. Józef był jej uczniem, studia kontynuował w Dreźnie, nie ukończył ich jednak z powodu wybuchu wojny. Po 1918 przeniósł się do Łodzi, gdzie zrealizował wiele projektów kościołów. Równolegle pracował dla instytucji państwowych, zaprojektował m.in. Izbę Skarbową, siedzibę centrali telefonicznej PASTy oraz siedzibę sądu. Początkowo posługiwał się estetyką klasycyzmu, z czasem zaczął sięgać po język art deco i modernizmu.

Dla Łodzi projektował również syn Józefa, Witold Korski, absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, a następnie jego wieloletni wykładowca. Już pod koniec lat 40. architekci przygotowali projekt przebudowy placu Wolności oraz projekt osiedla uniwersyteckiego, w następnych latach zaprojektowali jeszcze siedzibę Naczelnej Organizacji Technicznej, czy szkołę muzyczną (projekt niezrealizowany).

Wystawa trwa do 27 września.